AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum	Ons kenmerk	Uw brief van
16 juli 2020		24 april 2020
	Contactpersoon	Uw kenmerk

Onderwerp
Advies over het concept voor de Wet kind, draagmoederschap en afstamming

Geachte ,

Bij brief van 24 april 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor wijziging van Boek 1 en Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de introductie van met name een regeling voor draagmoederschap en een versterking van het recht van het kind op afstammingsinformatie (Wet kind, draagmoederschap en afstamming) (hierna: het concept).
De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het concept regelt de wijze van het ontstaan van ouderschap na draagmoederschap. Indien de rechter voor de conceptie toestemming geeft aan de draagmoeder en de wensouders, worden de wensouders vanaf de geboorte de juridische ouders van het kind en komen zij als zodanig op de geboorteakte van het kind te staan. Ook regelt het concept dat informatie over biologische of genetische afstamming wordt opgenomen in een centraal register (hierna: het afstammingsregister), zodat het kind kan achterhalen wie zijn of haar biologische ouders zijn.

Advies

Uitzondering verwerkingsverbod bijzondere persoonsgegevens

Voordat de draagmoeder en de wensouders het verzoek bij de rechter kunnen indienen voor toestemming, dienen zij counseling te krijgen. In de verslaglegging van deze counseling en in het afstammingsregister

zullen bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt, namelijk bijzondere persoonsgegevens en eventueel genetische gegevens.[1] Volgens de toelichting wordt de verwerking van deze gegevens noodzakelijk geacht ter bescherming van de vitale belangen van het kind.[2] [3]

Bijzondere persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt als er sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de AVG. De uitzonderingsgrond 'vitaal belang' kan alleen van toepassing zijn als de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de bescherming van een belang dat voor het leven van de betrokkene of dat van een andere natuurlijke persoon essentieel is en de betrokkene niet in staat is zijn toestemming te geven. Voorbeelden hiervan zijn de dreiging van acuut gevaar voor iemands leven of gezondheid of als de verwerking noodzakelijk is voor humanitaire doeleinden, onder meer voor het monitoren van een epidemie en de verspreiding daarvan of in humanitaire noodsituaties, met name bij natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen.[4] Het concept heeft geen betrekking op dergelijke situaties, waardoor de voorgestelde gegevensverwerkingen niet kunnen worden gebaseerd op de uitzonderingsgrond 'vitaal belang'. De uitzonderingsgrond 'zwaarwegend algemeen belang' als bedoeld in artikel 9, tweede lid, onder g, van de AVG is hier daarentegen wel van toepassing is.

De AP adviseert om de toelichting aan te passen, zodat de verwerking van bijzondere persoonsgegevens in dit kader niet wordt gebaseerd op de uitzonderingsgrond 'vitaal belang', maar op 'zwaarwegend algemeen belang' als bedoeld in artikel 9, tweede lid, onder g, van de AVG.

Gegevensverwerking onderzoek raad voor de kinderbescherming

Bij het verzoek aan de rechter dienen de wensouders een verklaring omtrent gedrag te overleggen. Ontbreekt deze verklaring of heeft één van de wensouders zijn gewone verblijfplaats buiten Nederland, dan zal een onderzoek naar de geschiktheid van de wensouders moeten worden uitgevoerd door de raad voor de kinderbescherming, alvorens de rechter kan beslissen op het verzoek.[5] Uit het concept of de toelichting blijkt niet wat er onder 'onderzoek naar de geschiktheid' moet worden verstaan. Ook blijkt niet welke persoonsgegevens de raad voor de kinderbescherming daarvoor zal verwerken, waarbij van belang is of er ook bijzondere en/of strafrechtelijke persoonsgegevens zullen worden verwerkt, en welke bronnen hij daarvoor zal raadplegen, waarbij van belang is of er ook grensoverschrijdende gegevensuitwisselingen zullen plaatsvinden.

De AP adviseert om in het concept te concretiseren welke verwerkingen van persoonsgegevens in dit kader zullen plaatsvinden en deze verwerkingen deugdelijk te onderbouwen in de toelichting. Indien van toepassing dient daarbij expliciet aandacht te worden besteed aan de verwerkingen van bijzondere en/of strafrechtelijke persoonsgegevens en grensoverschrijdende gegevensuitwisselingen.

---

[1] MvT p. 22.
[2] Artikel 9, tweede lid, onder c, van de AVG en artikel 22, tweede lid, onder b, van de Uitvoeringswet AVG.
[3] MvT p. 22.
[4] Overweging 46 van de AVG en *Kamerstukken II*, 2017/18, 34 851, nr. 3, p. 102-103.
[5] Het voorgestelde artikel 214, vijfde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de MvT p. 12 en 26.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Datum
16 juli 2020

Ons kenmerk

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies na vier weken openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat zij ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Vicevoorzitter